

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Жан Стефанов Пехливанов**
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ Пловдив
за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“ на
магистър: Сонг Це
в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“ в
НМА „Проф. Панчо Владигеров“
Вокален факултет, Катедра: „Класическо пеене“
на тема: **„ВЛИЯНИЕТО НА АКУСТИЧНАТА СРЕДА ВЪРХУ ОБУЧЕНИЕТО ПО
КЛАСИЧЕСКО ПЕЕНЕ“**

с научен ръководител: **Проф. д-р Елица Нешевска**

Общо представяне на процедурата и получените материали.

Сонг Це е докторант в Катедра „Класическо пеене“. Тематичната насока на научната му дейност е напълно очаквана, имайки предвид подчертания му интерес към оперното изкуство, класическото пеене, както и богатата концертна дейност. „ВЛИЯНИЕТО НА АКУСТИЧНАТА СРЕДА ВЪРХУ ОБУЧЕНИЕТО ПО КЛАСИЧЕСКО ПЕЕНЕ“ е темата на дисертационния труд. Наличен е пълен набор от документи: автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък на научните публикации, справка за изпълнение на минималните национални изисквания отговарящи за процедурата по присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Кратки биографични данни за докторанта.

Сонг Це е роден на 6.03.1992г. в град Датонг, провинция Шанси, Китайска народна република. В периода 2011-2015г. завършва бакалавърска степен в „Шангцю нормален университет“ със специалност Пеене. През същата година продължава обучението си в „Университет Хенан“, в който през 2018г. се дипломира като Магистър по Пеене. от 2020г е докторант в Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София със специалност Класическо пеене с научен ръководител проф. д-р Елица Нешевска.

Творческите активности на Сонг Це включват:

От септември 2015 г. до септември 2019 г. работи като преподавател по пеене и ръководител на обучение в Као Йи образователния център в Кайфенг, Китай. Носител е на множество награди: 2014 г. първата награда на Хенан, 2016 г. сребърна награда за фолклорно пеене, 2017 г. златна награда на конкурса за млади китайски тенори в Хенан и златен медал за фолклорно пеене на третите награди "Златна камбана" в провинция Хенан. След 2020г. представя активно участие в концерти на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в България. Участва в майсторски класове на маестро Калуди Калудов през 2021, 2022, 2023г. Финалист на Първият национален конкурс за млади оперни певци "Стоян Попов" и на Петия международен конкурс за млади оперни певци "Гена Димитрова". Носител е на Първа награда от Международния младежки фестивал "Славянски звън" в гр. Варна и участва в заключителния концерт – 2023 г. Взима участие в редица вокални концерти на студенти от класа по Класическо пеене на проф. д-р Елица Нешевска и други.

Дисертационният труд е структуриран от 174 стр. Съдържа: увод, 5 глави, заключение, приноси на дисертационния труд, списък на публикациите, библиография (съдържа 90 заглавия – 10 на кирилица, 80 на китайски език с прилежащия им български превод). Налични са 34 илюстрации, 11 графики и 2 таблици.

В увода подробно са описани: мотиви за избор на тема, съдържание, методи и цел на изследването. **Основната теза** на този дисертационен труд е да се въведат методи за подобряване на качеството на звука в учебните зали, за да има по-добри резултати от преподаването в бъдеще. **Една от основните цели** на труда е да проучи как да се създаде оптимална акустична среда, която може да играе водеща роля за педагозите и да стимулира учащите се.

Актуалност на темата: Научната разработка се съсредоточава основно върху висококачествения дизайн на акустичната среда на оперни театри и концертни зали, за да обясни важността от качествена акустична среда за певците и тяхното изпълнение. Към момента липсва, друго толкова задълбочено изследване представящо влиянието на акустичната среда върху преподаването и урока по класическо пеене.

Първа глава описва класическите методи на пеене. Авторът се фокусира върху развитието на вокалното музикално изкуство. Проследява пътят на европейското класическо певческо изкуство много назад във времето до древногръцкия период през 13 век след н. е. Може да се каже, че то има дълга история, която продължава близо 800 години. В исторически план докторанта разделя класическото певческо изкуство на следните три етапа: **Средновековието**, откъдето е общият произход на европейското класическо певческо изкуство. **Ренесансът**, през който развитието на класическото пеене бележи пробив. **Бароковият** период, който бележи постепенното съзряване на европейското класическо пеене. Не на последно място се разглежда развитието на класическото пеене в Китай, което автора от историческа гледна точка разделя на три етапа: възникване от 1920-те- 1940-те години, разцвет през 1950-те и 1960-те години и цялостният етап на реформи и преобръщане.

Втора глава е насочена към обучението на студентите по класическо пеене. Разясняват се определени акустични принципи на класическото пеене: възникване и разпространяване на звука, тонове и шумове, височина на тона, сила на тона, тембър и основните методи на вокално обучение, които включват изучаване на вокални техники, емпиризмът и научнообоснованата работа във вокалната педагогика. Способностите на преподаване на педагога, способностите за учене на ученика, както акустиката на мястото на преподаване. Авторът изтъква приноса на двама видни вокални педагози – Гарсия и Ламперти.

Трета глава се фокусира върху изследване на акустичната среда на концертни зали и опери. Запознава с историята, изграждането и акустичния дизайн на някои от най-емблематичните концертни зали и театри от далечното минало до наши дни. Описва ползите от прилагане на дисциплината „акустика на околната среда“. Потърсена е връзката между акустичната среда и нейната роля в музикалната акустика.

Четвърта глава е озаглавена „Връзката между акустичната среда и класическото пеене“. Изяснен е основният фактор – продължителността на времето на реверберация, определящ за акустичната среда на мястото на преподаване. Авторът анализира вътрешния и външния слух на изпълнителя, човешкия слухов апарат и влиянието на

външната слухова система като неделима част от акустичната среда на мястото за обучение. Провежда учебен експеримент: – как влияе реверберацията върху слуха на изпълнителя. За целта използва 3 различни учебни зали в образователна институция Каои, град Кайфън, провинция Хънан, Китай.

Пета глава е насочена към ползите от добрата акустична среда при преподаването на класическо пеене. „Времето на реверберация на мястото, където се преподава класическо пеене, трябва да съответства на това на оперен театър или концертна зала, за да може учащите се да има правилна външна слухова преценка“. Реверберацията, независимо дали е естествена или изкуствено създадена от човека, играе важна роля върху възприемането на звука.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд.

В специален раздел са изтъкнати следните приноси на дисертационния труд, които **приемам и адмирам**.

1. Разкриване на значението на акустичната среда за класическото пеене.
2. Изследвано е влиянието на акустичната среда върху преподаването на класическо пеене.
3. Изброяване и опит за систематизиране на характеристиките на 160 модела акустична среда, необходима при класическото пеене.
4. Направено е проучване на начините за подобряване на акустичната среда.
5. Изложено е как акустичната среда може да бъде подобрена и оптимизирана, за да бъде по-подходяща за класическото пеене като форма на изпълнение.
6. Представени са редица методи и препоръки, включително акустичен дизайн, използване на акустични материали и контрол на шума.
7. Приносът на дисертацията е не само в разкриването на дълбокия характер на тази връзка, но и в предоставянето на практически методи и предложения за подобряване на акустичната среда.

Сонг Це завършва с извода: Благоприятната акустична среда помага на учащите се да разберат и изразят по-добре музиката, която изпълняват, същевременно подобрява вокалните им умения. Изведени са ключови фактори, влияещи върху вокалното обучение и често пренебрегваното въздействие на акустичната средата на учебната зала върху ефективността на учебния процес. Очертани са основните акценти на цялостната разработка, посочени са постигнатите резултати, отразени са основните изводи.

В заключение бих искал да поздравя докторанта и неговия научен ръководител – проф. д-р Елица Нешевска за богатия дисертационен труд и високото ниво на бъдещото му полезно действие. Тази дисертация може да се използва като справочник от голям брой студенти, изучаващи класическо пеене. Считаю, че теоретичната разработка отговаря на предявените от ЗРАС на Република България и Правилника за неговото приложение и изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. **Давам своята положителна оценка и изразявам увереното си предложение пред уважаемото научно за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Сонг Це.**

01 01.2024г.

Изготвил Становището:.....

доц. д-р Жан Пехливанов